

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37PPOm/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122419407
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122419407.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Y. C., W.. XX. XX. XXXX, T., W.. XX. XX. XXXX, W., W.. XX. XX. XXXX a L., W.. XX. XX. XXXX, všetci trvale bytom Y., H. Y. XXX, t. č. Zariadenie pre matky s deťmi Debora, Banská Bystrica, Topoľová 8, zast. Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky L. Y., W.. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y., H. Y. XXX, t. č. Zariadenie pre matky s deťmi Debora, Banská Bystrica, Topoľová 8 a otca C. Y., W.. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. Ľ., Y. X, M.. Č.. bytom T. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 zamietá.

II. Súd nariaďuje matke maloletých detí L. Y., W.. XX. XX. XXXX dočasne odovzdať maloleté deti Y. C., W.. XX. XX. XXXX, T., W.. XX. XX. XXXX, W., W.. XX. XX. XXXX E. L.U., W.. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 24, Prievidza.

III. Matka L. Y., W.. XX. XX. XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí Y. C., W.. XX. XX. XXXX, T., W.. XX. XX. XXXX, W., W.. XX. XX. XXXX E. L., W.. XX. XX. XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, mesačne na každé dieťa zvlášť, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 24, Prievidza, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

IV. Otec C. Y., W.. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí Y.Z. C., W.. XX. XX. XXXX, T., W.. XX. XX. XXXX, W., W.. XX. XX. XXXX E. L., W.. XX. XX. XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, mesačne na každé dieťa zvlášť, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 24, Prievidza, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej len „úrad“ alebo „navrhovateľ“) sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 22. 09. 2022 domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP, aby súd maloleté deti Y. C., W.. XX. XX. XXXX, T., W.. XX. XX. XXXX, W., W.. XX. XX. XXXX E. L., W.. XX. XX. XXXX dočasne odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 24, Prievidza (ďalej len „centrum“) z dôvodu, že život a zdravie maloletých detí je vážne ohrozený, nakoľko maloleté deti sa nachádzajú v život a zdravie ohrozujúcej situácii, ocitli sa bez prístrešia, pričom niet žiadnej fyzickej osoby, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Ďalej uviedol, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu rodičov, pričom z tohto vzťahu pochádzajú aj maloleté deti: E. Y., W.. XX.XX.XXXX, ktorá bola na základe Uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 38P/82/2022-109 zo dňa 23. 08. 2022 zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti a maloletý Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, ktorý bol na základe Uznesenia Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 6P/65/2021 zo dňa 05. 10. 2021 umiestnený do starostlivosti Centra

pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, Lučenec. Z predošlého vzťahu matky pochádzajú aj ďalší maloletí súrodenci maloletých V. Y. E. Y. Y., ktorí žijú tiež v domácnosti matky. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Lučenec, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-451/1-VYS-LC2021 zo dňa 31.03.2022 bolo vznesené obvinenie voči matke pre týranie blízkej a zverenej osoby vo vzťahu k maloletému Y. Y.. Úrad uložil dohľad nad výchovou maloletých detí Y. C., W.. XX. XX. XXXX, T., W.. XX. XX. XXXX, W., W.. XX. XX. XXXX E. L., W.. XX. XX. XXXX a Y. V. E. Y.. Úrad v rodine zabezpečil vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle §11 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov O.Z Familiam. Nakoľko sa matka dlhodobo nachádzala v nepriaznivej životnej situácii, bytové a sociálne podmienky neboli vhodné pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletých detí, matka bola umiestnená v Zariadení pre matky s deťmi DEBORA v Banskej Bystrici. V zariadení jej bol dňa 07. 12. 2021 ukončený pobyt, a to z dôvodu, že matka opakovane porušovala stanovené pravidlá zariadenia. Matka išla s maloletými deťmi bývať k rodine do obce Dolná Môlča. U rodiny matka s maloletými deťmi nemohla zostať, nakoľko sa jedná o menší prístrešok, v ktorom žila rodina s ďalšími maloletými deťmi. Od 01. 02. 2022 bola matka spolu s deťmi v Centre pre deti a rodiny Trnava, kde sa vykonávali opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Pobytovou formou Dôvodom na vykonávanie opatrení bola potreba náviku rodičovských zručností matky. Dňa 30. 06. 2022 bol matke s maloletými deťmi ukončený dobrovoľný pobyt a matka sa s maloletými deťmi opäť vrátila k rodine do obce Dolná Môlča. Neskôr sa matka s maloletými deťmi nepohodla s rodinou, tak s maloletými deťmi odišla bývať ku kamarátovi. V tejto domácnosti bývala necelé dva týždne a musela sa vrátiť naspäť k rodine na Dolnú Môlču. Matka odo dňa 02. 09. 2022 bola s maloletými deťmi opäť umiestnená v Zariadení pre matky s deťmi Debora v Banskej Bystrici. Zo zariadenia Debora boli úradu avizované problémy s matkou, matka s maloletými deťmi naďalej nerešpektovala stanovené pravidlá zariadenia Debora, maloleté deti zničili majetok zariadenia Debora (skrinka, úchytka na chladničke, hračky). Matka nedokáže zabezpečovať riadne starostlivosť o maloleté deti, kričí na deti, necháva ich bez dozoru. Zo správy od zariadenia Debora vyplýva, že matka nemá dostatočné rodičovské zručnosti ani záujem o ich získanie, nerešpektuje nariadenú medikamentóznú liečbu u maloletého Rastislava a jediná možnosť v najlepšom záujme maloletých detí je umiestnenie v centre pre deti a rodiny. Vzhľadom na opakujúce sa vyskytujúce problémy, Zariadenie Debora ukončuje pobyt matky a maloletých detí v ich zariadení. Otec maloletých detí nemá podmienky ani záujem pre prevzatie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Centrum súhlasilo s umiestnením maloletých detí.

2. K návrhu navrhovateľ pripojil súhlas centra s umiestnením maloletých detí, mailovou komunikáciou medzi úradom a zariadením Debora, že dňom 23. 09. 2022 bude matke a maloletým deťom ukončená zmluva o poskytovaní sociálnej služby v ich zariadení, protokol o škode zo dňa 19. 09. 2022 zo zariadenia Debora, rodné listy maloletých detí, správy o matke a maloletých deťom zo zariadenia Debora zo dňa 02. 12. 2021 a 07. 12. 2021.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

5. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

8. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je prvoradým hľadiskom záujem maloletého dieťaťa, ktorý ako prioritný konštatuje vo svojich rozhodnutiach aj Európsky súd pre ľudské práva.

11. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to predovšetkým s ohľadom na záujem maloletých detí.

12. Po posúdení návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Súd má za osvedčenú naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy pomerov voči maloletým deťom prostredníctvom neodkladného opatrenia. Navrhovateľ sa v danom prípade domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 365 CMP. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však vyplynulo, že v predmetnej veci sa nejedná o situáciu, ktorú predpokladá Civilný mimosporový poriadok pre aplikáciu ustanovenia § 365 CMP. Základným dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP je stav, kedy sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo, ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. V danej veci má súd za preukázané, že osobnú starostlivosť o maloleté deti aktuálne zabezpečuje matka v zariadení pre matky s deťmi Debora, súdu nebola predložená zmluva o poskytovaní sociálnej pomoci matke a maloletým deťom ani návrh na jej zrušenie. Len z mailovej komunikácie vyplýva, že poskytovaná sociálna služba má byť matke ukončená dňom 23. 09. 2022, teda aktuálne ku dňu vydania rozhodnutia súd nemá preukázané, že k tomu došlo a matka sa s maloletými deťmi sa ocitla bez prístrešia. Maloleté deti sa neocitli v stave bez akejkoľvek starostlivosti, kedy by bol ich život, zdravie prípadne priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 zamietol.

13. Keďže súd považoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný, nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ustanovenia § 367 CMP, nakoľko konal v najlepšom záujme maloletých detí s prihliadnutím na účel neodkladných opatrení, ktorým je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla, i keď dočasná, úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Súd nariadil neodkladné opatrenie predovšetkým s ohľadom na skutočnosť, aby nateraz bola zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté deti v stabilnom a zdraví vyhovujúcom prostredí. Vzhľadom na predložené listinné dôkazy je zrejmé, že správanie matky je problémové, opakovane jej bolo ukončený pobyt v zariadeniach núdzového bývania pre problematické správanie, opakovane jej bola poskytnutá aj pomoc z úradu v rámci opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, nariadené výchovné opatrenie zo strany úradu - dohľad nespĺnilo svoj účel, matka nemá dostatočne osvojené rodičovské zručnosti, pričom nemá ani záujem o ich osvojenie, starostlivosť o maloleté deti zanedbáva, nedodržiava medikamentóznú liečbu u maloletého Rastislava, maloleté deti ju nerešpektujú, zničili majetok v zariadení Debora. Súd zároveň prihliadal aj na skutočnosť, že voči matke je vedené trestné konanie vo vzťahu k jej ďalšiemu maloletému dieťaťu, ktoré jej bolo odňaté a umiestnené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Lučenec. Otec neprejavil záujem o prevzatie osobnej starostlivosti o maloleté deti, aktuálne netvorí s matkou spoločnú domácnosť. Nepodarilo sa zistiť ani žiadnu osobu z okruhu blízkych príbuzných, prípadne zo širšej rodiny ani z radov rodinných známych, ktorý by boli schopní a ochotní zabezpečiť primeranú starostlivosť maloletým deťom. Vzhľadom na vyššie uvedené, s prihliadnutím aj na krátkosť času, je v záujme maloletých detí, aby boli dočasne umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia, nakoľko v súčasnosti nie je možné zabezpečiť maloletým deťom inú formu starostlivosti. Súd si je vedomý, že vyňatie maloletých detí z prirodzeného rodinného prostredia je závažným zásahom do práv maloletých detí, ako aj ich rodičov, avšak zastáva názor, že dočasné odňatie

maloletých detí zo starostlivosti matky a ich dočasné odovzdanie do starostlivosti centra je plne v ich záujme a žiaduce z hľadiska ich ďalšieho zdravého psychického i fyzického vývinu. Navrhovateľom označené zariadenie má možnosť prijať všetky maloleté deti, a teda zachovať ich súrodenecké väzby a poskytnúť im aj náležitú starostlivosť. Z uvedeného dôvodu súd podľa § 367 CMP nariadil matke odovzdať maloleté deti dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Prievidza, Š. Závodníka 24, Prievidza.

14. Čo sa týka vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom, rozhodol súd podľa § 366 CMP. Vzhľadom k tomu, že súd neodkladným opatrením odovzdal maloleté deti dočasne do starostlivosti centra, bolo potrebné určiť vyživovaciu povinnosť rodičom, ktorí v súčasnosti nezabezpečujú starostlivosť o maloleté deti a zároveň určiť aj rozsah ich vyživovacej povinnosti. Nakoľko v tomto štádiu konania (rozhodovanie o neodkladnom opatrení) súd nemá bližšie zistené pomery rodičov, ich celkové osobné, majetkové, zárobkové pomery, možnosti a schopnosti ani odôvodnené potreby maloletých detí, súd určil každému z rodičov prispievať na výživu maloletých detí, každého zvlášť, výživným v nevyhnutnej miere, v minimálne možnej výške stanovenej Zákonom o rodine, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na maloleté nezaopatrene dieťa, ktorú je povinný každý z rodičov hradiť bez ohľadu na svoje pomery, možnosti a schopnosti. Keďže deti súd dočasne odovzdal do starostlivosti centra súd určil ako platobné miesto, kde majú rodičia zasielať výživné, centrum. Počiatok platenia výživného súd určil počnúc dňom doručenia tohto uznesenia, nakoľko sa jedná o neodkladné opatrenie podľa § 366 CMP, na vykonateľnosť ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 332 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Neodkladné opatrenie vo veci osobnej starostlivosti o maloleté deti je vykonateľné dňom vyhotovenia (§ 367 ods. 3 CMP) a vo veci výživného dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).